

Jesper Petersens tale ved Drughunters Finaledagen

Taler

Jesper Petersen
Uddannelses- og
forskningsminister

Dato

29. april 2022

Kære Drughunters og jeres undervisere. Kære Lundbeck.

Tak for invitationen. Jeg har glædet mig til at møde jer og se jeres posters – og til at bakke op om det her arrangement.

40 års hårdt arbejde

Jeg vil gerne starte med at fortælle jer en historie om en forsker, der hedder Katalin Karikó. Måske har I hørt om hende. Men indtil for et par år siden var hun fuldstændig ukendt.

Katalin voksede op i 1950'erne i Ungarn. I en lille landsby uden for Budapest, hvor der hverken var rindende vand eller fjernsyn. Og hvor hele familien boede i ét rum.

Hun klarede sig godt i skolen – især i de naturvidenskabelige fag. Og efter skolen begyndte hun at studere biokemi.

Hun blev gift, fik et barn, arbejdede på et ungarsk universitet. Men Katalin havde en drøm om at forske i USA. Hvor laboratorierne var lidt mindre slidte, og der var lidt højere til loftet.

Ungarn var på det her tidspunkt kommunistisk, og det var strengt forbudt at tage penge med ud af landet. Så i 1985 solgte Katalin familiens bil og syede pengene, hun fik for den, ind i sin 2-årige datters bamse. Og så rejste familien ellers afsted til USA. Jeg har faktisk også selv smuglet en smule souvenir-penge ud af Ungarn i en bamse engang, men det er en helt anden historie.

Katalin fik et forskerjob på et amerikansk universitet og fortsatte det arbejde, hun startede i Ungarn. Hun forskede i RNA-teknologi. Hvis I ikke kendte hendes navn, så er der måske alligevel en klokke, der ringer nu.

Den 8. december 2020 fik en 90-årig engelsk kvinde den første Pfizer/BioNTech-vaccine mod corona. Vaccinen var udviklet på 14 dage. Men teknologien i den – mRNA – var 40 år undervejs. Og den var Katalins.

I 40 år dedikerede hun sig til grundforskning i RNA-teknologi. Selvom ingen troede på, det ville føre nogen vegne. Hun tjente ikke særlig mange penge. Hun blev konstant forbigået og overset, når der skulle deles forfremmelser ud. Men hun gav ikke op. Hun troede på sin idé. Hun arbejdede hårdt.

Og resultatet blev, at hun har været med til at stoppe en global pandemi.

Hjernesygdomme rammer bredt og hårdt

Jeg synes, Katalins historie er inspirerende. Og relevant for jer, der i dag har taget et skridt – måske det første af mange – ind i forskningsverdenen. Jeg ved at flere tidligere Drughunters har ansættelse på virksomheden her.

Det er en stor fornøjelse at se og mærke engagementet hos jer. Nogle af jer fokuserer på meget udbredte lidelser som stress og depression. Andre på mere sjældne lidelser som Huntingtons og Creutzfeldt-Jakobsen.

Fælles for alle er, at det er sygdomme, der har en stor og alvorlig påvirkning på mennesker, der lider af dem. Og deres pårørende.

Sygdomme i hjernen rammer bredt og hårdt. Og den rigtige behandling er afgørende. Det ved de her hos Lundbeck. Og det ved I som Drughunters.

Uanset, hvilke grupper der går hjem med præmien i dag, så kan I være stolte af, at I har deltaget. At I har forsøgt at gøre en forskel for virkelige mennesker med virkelige sygdomme.

En ægte forskel for ægte mennesker

Ved at være her i dag viser I alle sammen, at I kan arbejde hårdt. I har fordybet og dedikeret jer til den sygdom, I har valgt at arbejde med. Det er nogle evner, som er helt centrale for vores samfund.

For, at vi kan finde de bedste nye løsninger på de udfordringer, vi står overfor. Hvad end det er hjernesygdomme, klimaforandringer eller pandemier.

I regeringen arbejder vi for, at forskningen i Danmark har de bedste rammer. At der er penge til den vigtige grundforskning og til nyskabende innovation. Så den næste vigtige vaccine eller medicin kan blive udviklet her i Danmark. Vi er et af de eneste lande i Europa, der bruger en hel procent af vores BNP på forskning om året.

Derfor er det helt essentielt for det danske samfund, at nogen tænker, som I gør. At nogen dedikerer sig til biologi, bioteknologi og kemi. Dykker ned i problemerne for at gøre en ægte forskel for ægte mennesker.

Modet til at begå fejl

Men at være dygtig og hårdtarbejdende er ikke nok, når man er Drughunter eller forsker. Det kræver også en vis portion mod. Og nysgerrighed.

Når man forsker, er man nødt til at svømme ud, hvor man ikke kan bunde. Fordi man tror på, at der findes noget lige derude på den anden side af revlen. Som man bare er nødt til at undersøge nærmere. Når man forsker, skal man turde at begå fejl. Man skal være vedholdende, selvom noget ikke lykkes i første omgang.

Men vejen derhen er fuld af fejl, afvisninger og blindgyder. Og derfor er man nødt til at turde. Turde tage springet. Turde dedikere sig til et problem. Turde rejse sig op og prøve igen, når man fejler.

Den store danske fysiker Niels Bohr sagde engang:

"En ekspert er en person, der har lavet alle de fejl, der kan laves på et meget smalt felt."

Men det er svært at have modet til at begå fejl. Vi lever i et samfund, hvor idealet

er perfektion. Det fylder alt for meget. Et ideal, der også udbredes på de sociale medier.

Den der idé om, at vi skal leve perfekte liv med topkarakterer, smart tøj, de rigtige venner, spændende oplevelser – og vi skal helst se godt ud imens. Det er der jo ingen, der kan leve op til i virkeligheden.

Ideen om det perfekte liv holder ikke. Den holder ikke som menneske. Og slet ikke som forsker.

Misforstå mig ikke. Det er godt at være dygtig. At arbejde hårdt og gøre det godt. Men at arbejde hårdt er ikke det samme som at være perfekt.

Vi kan ikke gøre det alene

Undervejs støtter vi os også til fællesskaber. For at blive rigtig god til noget, skal hårdt arbejde og fordybelse gå hånd i hånd med fællesskaber.

Vi har brug for fællesskaberne. Til at hjælpe hinanden, når vi falder. Og til at løfte hinanden endnu højere, når vi er på vej mod noget stort. Til at støtte hinanden. Og bygge videre på andres fund, andres interesse og andres forskning.

Når man er en del af et positivt fællesskab – derhjemme, i klassen, på fodboldbanen eller i rockbandet – så er nederlagene ikke så tunge at bære. Sejrene er til gengæld endnu større, fordi man fejrer dem sammen.

Katalin Karikó er hårdtarbejdende. Hun er hamrende dygtig og dedikeret. Men hvis ikke hun havde haft modet til at tage en chance. Solgt bilen, købt en envejsbillet til USA og kastet sig ud i RNA-forskningen. Selvom alle omkring hende sagde ”dét der, det bliver aldrig til noget”.

Hvis hun ikke havde rejst sig op igen efter hvert fejlet forsøg. Hvis hun ikke havde fastholdt nysgerrigheden. Hvis ikke hun havde haft stærke fællesskaber i sin familie og på arbejdet. Så er det ikke sikkert, verden havde haft vacciner med mRNA-teknologi i dag.

Tak

Så kære Drughunters.

I har valgt at være her i dag. Selvom jeres posters ikke tæller med i jeres snit eller tæller for en eksamen.

I er her for at prøve jer selv af, for at fordybe jer i et nyt emne, for at gøre en forskel. Det er en sund nysgerrighed. Det er modigt.

Tak til Lundbeck for at inspirere vores gymnasielever til at svømme ud på det dybe vand.

Tak til alle Drughunters for at deltage i dag.

Når dagens spændende program er afsluttet, håber jeg, I vil gå ud i det fine forårsvejr og fejre jeres indsats og nysgerrighed. Uanset om I har vundet eller ej.

Tak for ordet.

Kilde

ufm.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Socialdemokratiet, Åbningstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/jesper-petersens-tale-ved-drughunters-finaledagen>